

VERSLAG

Vergadering Quality-team Feyenoord City

VRIJDAG 10 oktober 2024

Locatie: Timmerhuis ruimte 5.605

AANWEZIG:

Winkel (*voorzitter*), Aalbers (*Q-team*), Clarke (*Q-team*), Diederer (*Q-team*), Slabbers (*Q-team*), Venhoeven (*Q-team*), Benaissa (*secretariaat*), Van der Klauw (*secretariaat*), Cornille (*Landschap*)

AGENDAPUNTEN:

- 3** **BESPREEKPUNTEN (openbaar)**
- 3.1** **Station Stadionpark**
- 3.2** **Ambitiedocument Stadiondriehoek**
- 3.3** **Voorlopig Ontwerp Inrichtingsplan (VO IP) Getijdenpark Fase II**

3 BESPREEKPUNTEN (openbaar)

3.1 Station Stadionpark

Toelichting: *Benthamcrouwel*

De architect presenteert de uitgangspunten voor het station Stadionpark. Momenteel wordt hard aan het concept gewerkt en de bevindingen worden in dit vroege stadium besproken met het Q-team. Het nieuwe station Stadionpark verbindt beide zijden van het spoor en vormt zo een belangrijke interwijkverbinding tussen Hillesluis en de Stadiondriehoek. Er komen twee traversen:

- Een reguliere traverse voor dagelijks gebruik, inclusief tramhalte aan de westzijde. De stationskap wordt hieraan verbonden.
- Een evenemententraverse tussen de perrons en De Kuip, voor o.a. supportersstromen op wedstrijddagen.

De reguliere traverse wordt vormgegeven als een groene verblijfsplek niet alleen als pure doorgang. Het ontwerp is modulair en uitbreidbaar, en zal nog worden aangepast afhankelijk van de gebiedsontwikkelingen aan beide kanten van het station. De traverse krijgt mogelijk paviljoens (zoals NS-winkels) en commerciële functies worden ook gesitueerd in omliggende gebouwen. Het fietsparkeren krijgt aan weerszijden van het station voldoende ruimte in de vorm van (verdiepte) stallingen. Voor het realiseren van de groene invulling wordt gewerkt met een hoofddraagconstructie met trogliggers om een ruim grondpakket te kunnen garanderen. Het groen wordt afgestemd op de looproutes.

De evenemententraverse krijgt gescheiden stroken voor uit- en thuissupporters, met ruimte voor hulpdiensten en busparkeren aan de stadionzijde. De ruime afstand tot de reguliere traverse is belangrijk voor veiligheid en routing. Dit heeft impact op de inrichting van de Olympiaweg. Er wordt nog onderzocht hoe de verkeersstromen kunnen landen in een optimaal ontwerp.

De perrons krijgen trappen en liften, met verbindingen naar Hillesluis, de tramhalte aan de zuidzijde en de Stadiondriehoek. De leesbaarheid en overzichtelijkheid van routes is essentieel voor de beheersing van voetgangersstromen en wordt nog nader uitgewerkt. De perronoverkappingen worden eenvoudig en groen, los van de stationskap, om vrij zicht te houden op De Kuip.

De stationskap is ontworpen met het uitgangspunt dat deze niet concurreert met De Kuip als icoon, maar er subtiel naar verwijst. Dit gebeurt door het gebruik van een zichtbare constructie die doet denken aan het industriële karakter van De Kuip en de later toegevoegde kap.

Tegelijkertijd wordt de ambitie uitgesproken om het ontwerp aan te sluiten op de kleinschaligheid van Tuindorp Vreewijk én op het grootstedelijk karakter van de Stadiondriehoek.

Op basis hiervan zijn twee ontwerpvarianten ontwikkeld, elk met een eigen benadering:

- Industriële variant: Stoere stalen ringconstructie met houten invulling en spiegelende onderzijde die het groen en de omgeving reflecteert.
- Hybride variant: Meer uitgesproken en wulpse kap, die ook het tramstation overkapt met een droge looproute tussen trein en tram.

Beleid (Welstandsnota Rotterdam)

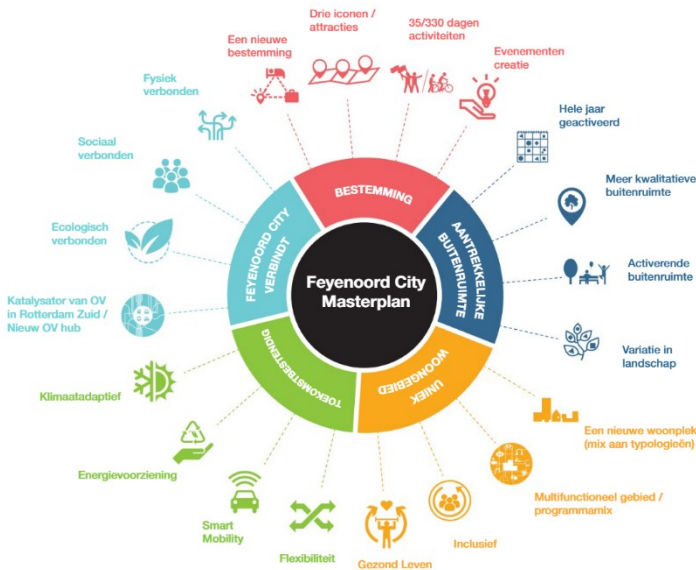
Gebiedstype: Stedelijke knooppunten

Welstandsniveau: Regulier

Relevante beleidskaders

1. Masterplan FC

Doelstellingen Feyenoord City

3. Welstandsnota Rotterdam 2010

Relevante criteria Stedelijke Knooppunten

Ruimtelijke inpassing

- *Bouwinitiatieven houden de stedenbouwkundige structuur herkenbaar en verstoren deze niet.*
- *Bouwinitiatieven verbeteren het 'gezicht' en de uitstraling van het stedelijke knooppunt richting de stad en de openbare ruimte.*
- *Bouwinitiatieven dragen bij aan een betere verweving van de verschillende niveaus en onderdelen van het stedelijke knooppunt.*
- *Bouwinitiatieven (waaronder hoogbouw) zijn in maat en schaal afgestemd op de omliggende bebouwing en de stad als geheel.*

Verschijningsvorm

- *Nieuwbouw heeft een bij de omliggende bebouwing passende hoofdvorm.*
- *Nieuwbouw is in massaopbouw afgestemd op de specifieke positie die het gebouw inneemt binnen het grotere geheel.*
- *Uitgangspunt voor bouwinitiatieven is de samenhang binnen de architectonische eenheid.*
- *Uitbreidingen in een eigennuttige vormtaal zijn goed mogelijk; wel moet er een verband zijn met de architectuur van de omgeving.*
- *Bijgebouwen zijn herkenbaar als op zichzelf staande volumes en zijn ondergeschikt aan het hoofdgebouw.*
- *Het gevelontwerp is consequent en goed van verhouding, en qua indeling en plasticiteit afgestemd op de omliggende bebouwing.*
- *Ingrepen aan de gevel, waaronder nieuwe balkons en luifels of winkelpuien, passen binnen de structuur, maat en schaal van het hoofdgebouw.*
- *Entreegebieden van gebouwen, inclusief luifels en logo's, zijn uitnodigend en kwalitatief hoogwaardig vormgegeven.*
- *Beganegrondgevels aan de openbare ruimte hebben een bij de situatie passende openheid. In woon-, winkel-, en kantoorgebieden zijn dichte (bergings-)gevels aan de straat ongewenst.*
- *De begane grondverdieping past in maat en schaal bij het karakter van de straat.*

Materiaal, kleur en detaillering

- *Kleuren zijn terughoudend en afgestemd op de omliggende bebouwing.*
- *Materiaal, kleur en detaillering ondersteunen de verschijningsvorm op samenhangende wijze.*
- *Materialen en detaillering worden zo gekozen dat veroudering en weersinvloeden geen negatieve gevolgen hebben voor het uiterlijk.*
- *In woon-, kantoor- en winkelgebieden zijn detaillering en materiaalgebruik van de beganegrondgevel aan de straatzijde (met name rond de entree) van hoge kwaliteit (rijker en expressiever).*
- *Daken die zichtbaar zijn vanuit de omliggende bebouwing krijgen dezelfde kwaliteit als de gevel en worden ingericht als groene daken (of op andere wijze aantrekkelijk vormgegeven).*

SUBCOMMISSIE QUALITY-TEAM FEYENOORD CITY

- *Het nachtbeeld is onderdeel van de ontwerpopgave en gaat uit van richtlijnen zoals verwoord in het Lichtplan Rotterdam.*
- *Erfafscheidingen zijn van hoogwaardig materiaal en worden zorgvuldig gedetailleerd.*
- *Zonwerend glas of folie op glas verhinderen de visuele relatie tussen binnen en buiten niet.*
- *Ventilatieroosters zijn niet zichtbaar of architectonisch ingepast in het gevelontwerp.*

Als onderdeel van de stationsontwikkeling wordt ook aansluiting op een langzaamverkeerspassage (HOV) voorgesteld. Er komt een diagonale passage over de sporen, mogelijk ook met trogliggers, die aansluit op de reguliere traverse. Als uitgangspunt geldt dat het hoogteverschil richting Hillesluis wordt geminimaliseerd. Onderzocht wordt of de traverse met aandacht voor circulariteit kan worden ontworpen (bijv. hergebruik Keizersveerbrug).

Hoofdpunten uit het gesprek met het Q-team:

De architect wordt bedankt voor de heldere toelichting en de onderstaande aanbevelingen worden gedaan om het ontwerp verder te versterken, zodat het een krachtiger en meer integraal onderdeel wordt dat als een verbindend element een betekenisvolle bijdrage levert aan de omgeving en stad als geheel.

Positionering & eigenaarschap

- Het Q-team vraagt om verduidelijking van de verantwoordelijkheden: genoemd wordt dat ProRail de traverse bouwt en de gemeente de interwijkverbinding zal beheren. Het is raadzaam om tijdig na te denken over het beheer en onderhoud van de ruimte.
- Het is belangrijk om contractueel vast te leggen dat de traverse een publieke route blijft, ook buiten de NS-poortjes om.

Programmatistische invulling (commercieel & maatschappelijk)

- Om optimaal gebruik van de traverse te garanderen dient er plek te worden gereserveerd voor functies met maatschappelijke meerwaarde, niet alleen een programma dat gericht is op vierkante meters en omzet. Ook dient inzichtelijk gemaakt te worden hoe sociale veiligheid dag en nacht wordt gewaarborgd.
- Het Q-team adviseert om commerciële functies bij voorkeur in de randen van de bebouwing te positioneren, niet los op de traverse. Losse elementen op de traverse (zoals kiosken) worden gezien als kwetsbare onderdelen.
- Het is aan te raden om de NS en Feyenoord te betrekken bij het vinden van een betekenisvolle invulling van de traverse en de omgeving. Het is belangrijk om hierbij rekening te houden met de ruimtebehoefte en eisen van NS m.b.t. zelfstandige commerciële units. Ook wordt gevraagd of onderzocht kan worden of de zone nabij de stadionentree gecombineerd kan worden met andere functies voor meer levendigheid en kwaliteit.

Verkeer, loopstromen & veiligheid

- Geadviseerd wordt om een loopstromenonderzoek uit te voeren voor reguliere en evenementenmomenten. Het Q-team vraagt om te onderzoeken of extra traveeën of bredere verbindingen nodig zijn, vooral bij piekmomenten. Met name de supportersstromen op wedstrijddagen zullen zorgen voor een belasting op de openbare ruimte, ongewenste ruimtelijk objecten zoals hekken en beveiliging dienen vooraf ingecalculeerd te worden zodat deze meegenomen kunnen worden in de ontwerpkeuzes.
- Het is belangrijk om versnippering van routes te voorkomen. Er wordt geadviseerd te werken vanuit een integraal ontwerp waarin verkeer en verblijfsruimte logisch samenkomen. Helderheid is hierbij van groot belang, obstakels op de interwijkverbinding zijn ongewenst. Het is aangeraden om voor voldoende opstelruimte bij trappen, liften en overstappunten (tram/station) te zorgen.
- Geadviseerd wordt om extra aandacht aan de supportersafhandelingszone tegenover het station te besteden: voorkom dat deze een lege, harde ruimte wordt buiten evenementen om.
- Inzicht in de verschillende niveauverschillen van de opgave is cruciaal, dit dient inzichtelijk gemaakt te worden in een ruimtelijk model. Overbruggingshoogtes zijn sterk bepalend voor het gebruik en de toegankelijkheid.

Ontwerp traverse & overkapping

- Het ontwerp van de traverse vraagt om de keuze voor een duidelijke richting, onduidelijk is of de traverse vooral een doorstroomruimte of juist een verblijfsplek wordt.

- Het Q-team vraagt om extra aandacht te besteden aan hoe de kap van het station de loopstromen stuurt én hoe deze zich verhoudt tot het omringende gebied (van Tuindorp tot Stadiondriehoek). De kap lijkt nu nog te willekeurig te zijn vormgegeven. Ook wordt aanbevolen de kap meer te benaderen als icoon van duurzaamheid.
- Er wordt geadviseerd om te ontwerpen met lange zichtlijnen en een duidelijke structuur, zodat oriëntatie en routing als vanzelfsprekend worden.
- Het is wenselijk dat de kap en traverse ook visueel bijdragen aan een aantrekkelijke entree van het stadion De Kuip. Hierbij dient ook rekening te worden gehouden met De Kuip als gemeentelijk monument en de bijbehorende cultuurhistorische waarden.

Landschap, ecologie & beleving

- Het Q-team vraagt het ontwerp in het landschap te integreren: meer stadsnatuur richting Stadiondriehoek en Vreewijk.
- Geadviseerd wordt om meer te ontwerpen met oog op hittestress, biodiversiteit en klimaatadaptatie.
- Het is waardevol om circulaire bouwopties, zoals hergebruik van oude spoorbruggen, te verkennen.
- Het is wenselijk om begroeiing toe te passen om de traverse een parkachtig karakter te geven en harde overgangen te verzachten.

In de volgende fase wordt geadviseerd toe te werken naar één samenhangend ruimtelijk concept "*aus einem Guss*", waarbij optellingen zoveel mogelijk worden voorkomen. Het is wenselijk om daarbij extra aandacht te besteden aan de positionering van het ontwerp binnen de bredere stedelijke context, onder meer door middel van uitzoomen en ontwerpend onderzoek naar de verwachte effecten en ambities in te zetten. Voor de volgende bespreking is het aan te raden deze aspecten visueel inzichtelijk te maken in een ruimtelijk model, zodat de ruimtelijke werking en beleving goed beoordeeld en besproken kunnen worden.

N.B. Onlangs is de nieuwe **Welstandsnota Rotterdam 2025 'Kwaliteit voor de toekomst'** vastgesteld door de gemeenteraad. De nieuwe welstandsnota treedt naar verwachting eind 2025 in werking. Een aanvraag omgevingsvergunning die vanaf de datum van inwerkingtreding van de nieuwe welstandsnota wordt ingediend, zal aan de criteria uit deze nieuwe nota worden getoetst. De criteria uit deze nota die voor deze ontwikkeling van toepassing zullen zijn, worden ter informatie toegevoegd bij de verzending van dit verslag.

3.2 Ambitiedocument Stadiondriehoek

Toelichting: Mecanoo

De architect presenteert het verder uitgewerkte ambitiedocument voor het gebied rondom de Stadiondriehoek, voortbouwend op de sessie van juli met het Q-team waarin vooral is gekeken naar de betekenis van deze plek voor de stad. Er is gereflecteerd op de historische waarde van de locatie en hoe deze plek vanuit het verleden altijd een centrale rol heeft gespeeld. Vanuit die basis wordt nu verder gewerkt aan de toekomstige programmering. Hierbij stonden de volgende vragen centraal: wie maken straks gebruik van het gebied, wat gebeurt er in de toekomst in het gebied, en hoe sluit dit gebied in de toekomst aan op de bredere stedelijke ambities?

Het gebied wordt benaderd vanuit vijf kernambities, gekoppeld aan zowel de Stadiondriehoek als de bredere ruimtelijke context:

1. Een centrumgebied voor iedereen
2. Schakel tussen de wijken
3. Interactie publieke ruimte en programma
4. Programma dat verbindt
5. Een gebied dat nooit stilstaat

Er is sprake van een belangrijk kruispunt met de komst van de nieuwe brug, oost-westverbindingen en de noord-zuidstructuren die dit gebied een centrale positie in de stad geven. Partijen zoals De Kuip, AIR Development, Van Herk en de Erasmus Universiteit zijn betrokken bij het opstellen van het ambitiedocument. De universiteit gaat hier ook actief aan meeschrijven. Inhoudelijk wordt ingezet op een mix van wonen, onderwijs, werken en *leisure*. De

SUBCOMMISSIE QUALITY-TEAM FEYENOORD CITY

gebiedsvisie focust op het creëren van een ecosysteem waarin de uiteenlopende functies die deze stakeholders vertegenwoordigen elkaar versterken.

De naam 'Playground' wordt gebruikt om de verschillende functies en dynamieken samen te brengen. Het is een plek voor sport, leren, verblijven, ontmoeten en wonen. De ambities zijn breder dan het opvullen van vierkante meters, het gaat om het toevoegen van betekenisvolle voorzieningen, plekken voor concentratie en ontmoeting, en het verbinden van maatschappelijke opgaven zoals wonen met onderwijs en jeugd.

De visie onderzoekt hoe programma's zich kunnen verhouden tot de directe context, met herkenbare lijnen en oriëntaties door een opdeling in drie deelgebieden. De wens is om bestaande structuren, zoals het Rondje Brienenoord, de Riederlaan en de verbinding van Hillesluis naar de Maas, sterker met elkaar te verweven. De Olympiaweg moet veranderen van uitsluitend infrastructuur naar een groen stadspark met verblijfswaarde, als verlengstuk van het Stadionpark.

De Kuip geldt als icoon en centraal element van het gebied. Deze staat centraal in de ontwikkelingen van het stadionplein. Belangrijk hierbij is het idee van een tweede traverse, idealiter in het verlengde van de as van het stadion. Dit ondersteunt het idee van een publiek toegankelijk stadion met meerdere toegangen, niet alleen op wedstrijddagen maar ook doordeweeks. De hoeken van het stadion kunnen geactiveerd worden met programma en voorzieningen die bijdragen aan het dagelijks leven in het gebied.

Inpassing in het dijklichaam is een andere grote opgave binnen dit gebied, de aansluiting op de waterkering van 2,5 meter hoog biedt kansen voor een aantrekkelijk landschappelijk profiel met ruimte voor wandelen, fietsen en groen. Tegelijkertijd wordt er gewerkt met hoogteverschillen om stedelijke verdichting mogelijk te maken, met levendigheid op meerdere lagen van de stad.

De ruimtelijke impactstudie laat zien waar de ontwikkelruimte zit, inclusief veiligheidszones en mobiliteitsoplossingen. De komende 15 jaar zijn er 12 deelprojecten benoemd door Feyenoord, waarmee op korte termijn gestart kan worden. Een flexibele parkeeropgave wordt onderzocht, met als idee om langs de dijk een multifunctionele strook te maken, eventueel in de vorm van een *mobilitieithub*. Ook voor bebouwing zijn er verschillende scenario's in ontwikkeling. In deze fase gaat het nadrukkelijk nog niet om vaste volumes, maar om het vaststellen van ruimtelijke kaders met betrekking tot kwaliteit van de publieke ruimte, programma, en samenhang.

Tot slot wordt ook gekeken naar externe factoren, zoals geluid, die van invloed zijn op de ambities. Het opstellen van een ruimtelijke ambitie betekent dus ook rekening houden met deze beperkingen. De komende tijd zal worden gewerkt aan verdere uitwerking van de programmatische en ruimtelijke vertaling van deze ambities.

Beleid (Welstandsnota Rotterdam)

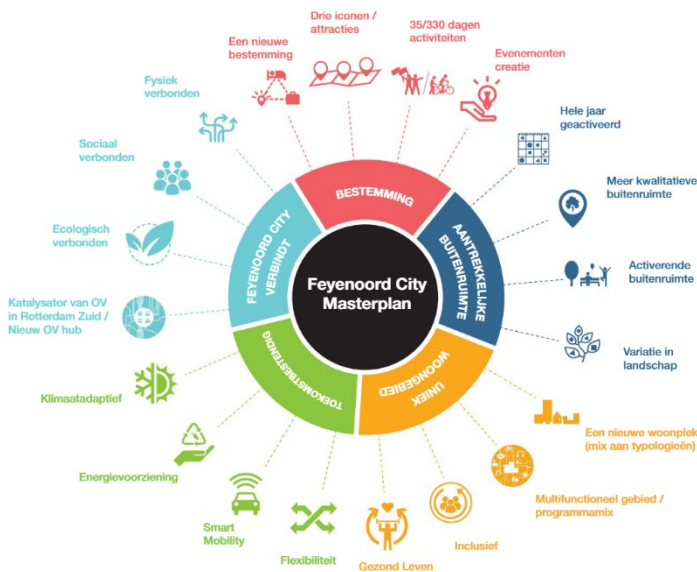
Gebiedstype: Stedelijke knooppunten

Welstandsniveau: Regulier

Relevante beleidskaders

1. Masterplan FC

Doelstellingen Feyenoord City

3. Welstandsnota Rotterdam 2010

Relevante criteria Stedelijke Knooppunten

Ruimtelijke inpassing

- Bouwinitiatieven houden de stedenbouwkundige structuur herkenbaar en verstoren deze niet.
- Bouwinitiatieven verbeteren het 'gezicht' en de uitstraling van het stedelijke knooppunt richting de stad en de openbare ruimte.
- Bouwinitiatieven dragen bij aan een betere verweving van de verschillende niveaus en onderdelen van het stedelijke knooppunt.
- Bouwinitiatieven (waaronder hoogbouw) zijn in maat en schaal afgestemd op de omliggende bebouwing en de stad als geheel.

Verschijningsvorm

- Nieuwbouw heeft een bij de omliggende bebouwing passende hoofdvorm.
- Nieuwbouw is in massaopbouw afgestemd op de specifieke positie die het gebouw inneemt binnen het grotere geheel.
- Uitgangspunt voor bouwinitiatieven is de samenhang binnen de architectonische eenheid.
- Uitbreidingen in een eigzinnige vormtaal zijn goed mogelijk; wel moet er een verband zijn met de architectuur van de omgeving.
- Bijgebouwen zijn herkenbaar als op zichzelf staande volumes en zijn ondergeschikt aan het hoofdgebouw.
- Het gevelontwerp is consequent en goed van verhouding, en qua indeling en plasticiteit afgestemd op de omliggende bebouwing.
- Ingerepen aan de gevel, waaronder nieuwe balkons en luifels of winkelpuien, passen binnen de structuur, maat en schaal van het hoofdgebouw.
- Entreegebieden van gebouwen, inclusief luifels en logo's, zijn uitnodigend en kwalitatief hoogwaardig vormgegeven.
- Beganegrondgevels aan de openbare ruimte hebben een bij de situatie passende openheid. In woon-, winkel-, en kantoorgebieden zijn dichte (bergings-)gevels aan de straat ongewenst.
- De begane grondverdieping past in maat en schaal bij het karakter van de straat.

Materiaal, kleur en detaillering

- Kleuren zijn terughoudend en afgestemd op de omliggende bebouwing.
- Materiaal, kleur en detaillering ondersteunen de verschijningsvorm op samenhangende wijze.
- Materialen en detaillering worden zo gekozen dat veroudering en weersinvloeden geen negatieve gevolgen hebben voor het uiterlijk.
- In woon-, kantoor- en winkelgebieden zijn detaillering en materiaalgebruik van de beganegrondgevel aan de straatzijde (met name rond de entree) van hoge kwaliteit (rijker en expressiever).
- Daken die zichtbaar zijn vanuit de omliggende bebouwing krijgen dezelfde kwaliteit als de gevel en worden ingericht als groene daken (of op andere wijze aantrekkelijk vormgegeven).

SUBCOMMISSIE QUALITY-TEAM FEYENOORD CITY

- *Het nachtbeeld is onderdeel van de ontwerpopgave en gaat uit van richtlijnen zoals verwoord in het Lichtplan Rotterdam.*
- *Erfafscheidingen zijn van hoogwaardig materiaal en worden zorgvuldig gedetailleerd.*
- *Zonwerend glas of folie op glas verhinderen de visuele relatie tussen binnen en buiten niet.*
- *Ventilatieroosters zijn niet zichtbaar of architectonisch ingepast in het gevelontwerp.*

Hoofdpunten uit het gesprek met het Q-team:

Waardering wordt uitgesproken voor de ambitie om van dit gebied een verbindende plek in de stad te maken. Tegelijkertijd leeft de overkoepelende vraag of alle relevante stakeholders voldoende betrokken zijn en of maatschappelijke uitgangspunten stevig genoeg verankerd zijn in het plan.

Het doel blijft het creëren van verbinding tussen de deelgebieden van de Stadiondriehoek en omgeving, als één geheel met duidelijke ruimtelijke en programmatische samenhang.

De volgende punten worden als aanbevelingen meegegeven:

Stakeholders, maatschappelijke programmering en participatie

- Gevraagd wordt inzichtelijk te maken waarop dit ambitiedocument zich verhoudt tot het “Kader maatschappelijk verbonden gebiedsontwikkeling”. Daarbij verdient het de aanbeveling om het sociaal-maatschappelijk programma stevig te verankeren en expliciet vast te leggen in het ambitiedocument.
- Omgevingsparticipatie blijft een belangrijk aandachtspunt. Het contact met de wijk Hillesluis is waardevol, maar hoe participatie verder wordt vormgegeven blijft op dit moment nog onduidelijk. Het is van groot belang dat niet het beeld ontstaat dat deze ontwikkeling niet bedoeld is voor de gebruikers van Hillesluis.
- Aandacht voor het gevoel van eigenaarschap in de wijk is cruciaal. Het wordt aanbevolen ruimte te creëren voor programma’s en voorzieningen die ook aansluiten op de behoeften van niet-georganiseerde bewoners. Tegelijkertijd is het belangrijk te voorkomen dat het gebied het karakter krijgt van een gesloten enclave.
- Het Q-team adviseert bewust in te zetten op sociale woningbouw en diverse woonvormen: niet alleen studenten, maar ook gezinnen. Het combineren van leren, werken en wonen biedt hierbij kansen. Door jongeren al in een vroeg stadium te betrekken bij de planvorming, kan eigenaarschap worden gestimuleerd, met name rondom het thema betaalbare woonruimte.
- De maatschappelijke meerwaarde van het plan vraagt om een heldere onderbouwing. Het is belangrijk om ook ruimte te bieden aan maatschappelijke functies zoals buurthuizen en sportplekken, en niet uitsluitend te focussen op commerciële invulling. De begrippen *rust*, *ruis* en *reuring* kunnen hierbij richtinggevend zijn.

Openbare ruimte en verbinding

- De openbare ruimte kan een belangrijke verbindende schakel vormen tussen stadion, station en omliggende wijken. In dit kader wordt het als waardevol gezien om een ‘zoompark’ aan de randen te overwegen als groene bufferzone richting de omgeving.
- Het maaiveld kan bij voorkeur worden ontwikkeld als een ‘kameleonruimte’ een plek die flexibel inzetbaar is voor zowel voor dagelijks gebruik als voor grote evenementen.
- Het is van belang vroegtijdig na te denken over de logistiek tijdens wedstrijddagen, en tegelijkertijd onaantrekkelijke, versteende open ruimtes (zoals bij Stade de France in Parijs) te vermijden. Het centrale plein wordt idealiter ontworpen als een publiek domein voor iedereen, niet enkel voor supporters. Hierbij dient rekening te worden gehouden met het potentieel voor toekomstige uitbreiding van het stadion.

Identiteit en ruimtelijke karakter

- De ambitie om de Stadiondriehoek een eigen identiteit te geven wordt gewaardeerd. Tegelijkertijd is het wenselijk deze identiteit in verband te brengen met die van de omliggende wijken. De vraag hoe deze zich tot elkaar verhouden, verdient nadere uitwerking.
- De huidige driedeling in ontwikkelvlakken vraagt om een overkoepelend verhaal.

Klimaat, duurzaamheid en circulariteit

- Het is raadzaam om in een vroeg stadium aandacht te besteden aan duurzaam bouwen, circulariteit en klimaatadaptatie.

- Het ontwikkelen van concrete ambities op het gebied van hittebestendigheid, groenstructuur en waterbeheer wordt sterk aanbevolen.

Het Q-team concludeert dat het gebied rond de Stadiondriehoek grote kansen biedt voor stedelijke inclusie, identiteit en verbinding tussen wijken. Tegelijkertijd wordt benadrukt dat het essentieel blijft om alert te zijn op maatschappelijke inbedding, ruimtelijke samenhang en de functionele kwaliteit van de openbare ruimte.

De uitdaging is het realiseren van een plek die niet alleen functioneert voor supporters of nieuwe bewoners, maar die uitgroeit tot een echte Rotterdamse stadsplek, waar iedereen zich thuis kan voelen.

Het Q-team onderstreept het belang van een integrale benadering van deze opgave, waarbij duidelijke keuzes worden gemaakt met betrekking tot identiteit, gebruik en toegankelijkheid.

N.B. Onlangs is de nieuwe **Welstandsnota Rotterdam 2025 'Kwaliteit voor de toekomst'** vastgesteld door de gemeenteraad. De nieuwe welstandsnota treedt naar verwachting eind 2025 in werking. Een aanvraag omgevingsvergunning die vanaf de datum van inwerkingtreding van de nieuwe welstandsnota wordt ingediend, zal aan de criteria uit deze nieuwe nota worden getoetst. De criteria uit deze nota die voor deze ontwikkeling van toepassing zullen zijn, worden ter informatie toegevoegd bij de verzending van dit verslag.

3.3 Voorlopig Ontwerp Inrichtingsplan (VO IP) Getijdenpark Fase II

Toelichting: Joke Klumper (Landschap)

Het voorlopig ontwerp voor fase II van het Getijdenpark is gepresenteerd. Het betreft het vervolg van het eerder getoonde ontwerp voor fase I. Het betreft een complexe opgave binnen een smalle zone met weinig ruimte voor watercompensatie. Er is voortgebouwd op eerdere participatiebijeenkomsten en beheersafspraken met stakeholders. Het getoonde ontwerp zet het conceptuele karakter van het getijdenpark voort binnen de context van het Stadionpark. Hierbij ontstaat er een gradatie van natuur, vanaf het Brienenoordeiland, naar de stad (cultuur). Dit is het laatste deel van het getijdenpark in dit gebied en het deel wat het dichtst bij de stad gelegen is.

Fase II loopt van het Haventje tot de punt en borduurt voort op het karakter van het Eiland van Brienenoord, met inspiratie uit rivierenlandschappen als de Nieuwe Maas en de Noord-Lek. Belangrijk is het creëren van een intergetijdengebied waarin de natuurlijke dynamiek tussen eb en vloed ruimte krijgt. Daarom zijn lange, flauw aflopende oevers en geultjes opgenomen die bijdragen aan een levendig en natuurlijk landschap. Een zogenaamd 'kraantje' zorgt voor doorstroming, om dichtslibben te voorkomen.

Door de toekomstige stadsbrug zullen zichtlijnen veranderen. Het ontwerp blijft vasthouden aan de overgang van natuur naar cultuur richting de stad. Er zijn meerdere uitzicht- en verblijfspunten opgenomen. De getijdennatuur blijft het centrale thema, met een strekdam, bruggen en secundaire paden aan de zonzijde, voorzien van zitplekken. Er wordt nog gewerkt aan keuzes rondom brugontwerpen, verbreding van de strekdam (nu twee meter te smal), en de afstemming in materiaalgebruik.

Beleid (Welstandsnota Rotterdam)

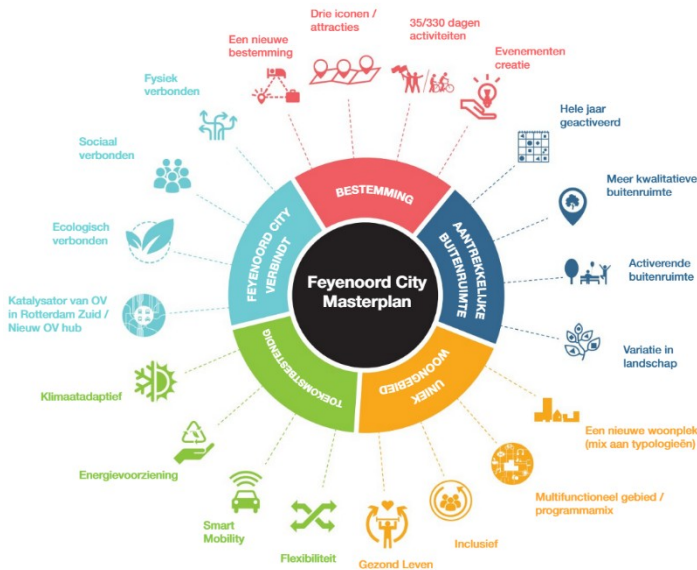
Gebiedstype: Stedelijke groengebieden en Stedelijke Knooppunten

Welstandsniveau: Regulier

Relevante beleidskaders

1. Masterplan FC

Doelstellingen Feyenoord City

3. Welstandsnota Rotterdam 2010

Relevante criteria Stedelijke Knooppunten

Ruimtelijke inpassing

- Bouwinitiatieven houden de stedenbouwkundige structuur herkenbaar en verstoren deze niet.
- Bouwinitiatieven verbeteren het 'gezicht' en de uitstraling van het stedelijke knooppunt richting de stad en de openbare ruimte.
- Bouwinitiatieven dragen bij aan een betere verweving van de verschillende niveaus en onderdelen van het stedelijke knooppunt.

Materiaal, kleur en detaillering

- Kleuren zijn terughoudend en afgestemd op de omliggende bebouwing.
- Materiaal, kleur en detaillering ondersteunen de verschijningsvorm op samenhangende wijze.
- Materialen en detaillering worden zo gekozen dat veroudering en weersinvloeden geen negatieve gevolgen hebben voor het uiterlijk.
- Het nachtbeeld is onderdeel van de ontwerpopgave en gaat uit van richtlijnen zoals verwoord in het Lichtplan Rotterdam.
- Erfafscheidingen zijn van hoogwaardig materiaal en worden zorgvuldig gedetailleerd.

Relevante criteria Stedelijke groengebieden

Ruimtelijke inpassing

- Bouwinitiatieven passen bij de sfeer en het karakter van het groengebied.

Verschijningsvorm

- Bebouwing wordt als compact volume ontworpen (geen optelling van verschillende volumes en elementen).
- Uitgangspunt voor bouwinitiatieven is de samenhang binnen de architectonische eenheid.

Materiaal, kleur en detaillering

- Materialen en detaillering zijn afgestemd op de sfeer van het groengebied of het aangrenzende gebiedstype.
- Ingangspartijen worden zorgvuldig gedetailleerd.
- Inrichtingselementen zijn van duurzaam, hoogwaardig materiaal passend bij de uitstraling van de omgeving.
- Erfafscheidingen zijn van hoogwaardig materiaal en worden zorgvuldig gedetailleerd.
- Verschillende soorten hekwerken, leuningen en afrasteringen zijn transparant, van hoogwaardig materiaal en worden op elkaar afgestemd.

Hoofdpunten uit het gesprek met het Q-team:

Het Q-team spreekt waardering uit voor de sterke ontwerpkeuzes in het voorlopig ontwerp van het Getijdenpark fase II. De ambitie om de getijdennatuur zichtbaar en ervaarbaar te maken als onderscheidend en stadsverbindend element wordt als zeer waardevol gezien.

Tegelijkertijd zijn er een aantal aandachtspunten en suggesties voor de verdere uitwerking:

SUBCOMMISSIE QUALITY-TEAM FEYENOORD CITY

- Er bestaan twijfels over het aanleggen van een tweede, parallel gesitueerd pad op de strekdam. Dit kan mogelijk afbreuk doen aan het gewenste 'ontdekkende' karakter van het gebied. Ook het voorstel om de strekdam te verbreden roept zorgen op; dit wordt gezien als een ingreep die de ingetogen en natuurlijke beleving kan verstoren. Het wordt als kansrijker beschouwd om juist het contrast tussen de strekdam en het pad te versterken, zodat beide routes een eigen identiteit behouden.
- Er wordt positief gereageerd op de voorgestelde programmering van uitzichtpunten en de zogenoemde 'groene puntjes'. Daarbij wordt het als waardevol gezien om zorgvuldig na te denken over de betekenis van deze plekken: wat men er te zien krijgt, waarom mensen erheen gaan, en hoe de uitzichtpunten bijdragen aan het totaalbeeld van het park. De behoefte aan rustpunten wordt erkend, evenals het belang van betekenisvolle uitzichten op bijvoorbeeld de skyline van Rotterdam of het rivierlandschap. Tegelijkertijd is het onwenselijk dat deze plekken worden geclaimd voor individueel gebruik. Gevraagd wordt om hier in het ontwerp rekening mee te houden.
- Er zijn vragen gesteld over de verwachte gebruiksintensiteit van de strekdam. Hoeveel bezoekers worden er verwacht, en hoe sluit dit aan op het huidige ontwerp? Daarnaast is geadviseerd kritisch te kijken naar de landschappelijke inpassing van de toekomstige brugpijlers en de manier waarop deze landen in het getijdenpark.
- Het belang van een robuuste, ecologisch werkende getijdennatuur wordt benadrukt. Er wordt op gewezen dat het park niet te verzorgd of gecontroleerd moet aanvoelen, om de beoogde werking als intergetijdengebied geloofwaardig te houden.
- De ontwikkeling van het wilgenvloedbos wordt als kansrijk gezien, al wordt door de ontwerper terecht opgemerkt dat dit pas over 10 tot 15 jaar een volwassen en ruimtelijk betekenisvolle kwaliteit zal opleveren.
- Ook de keuze om geen verlichting toe te passen vanwege ecologische overwegingen wordt positief ontvangen, net als de ambitie om de getijdennatuur zichtbaar en ervaarbaar te maken als onderscheidend element in de stad.

Tot slot spreekt het Q-team waardering uit voor het ontwerp van dit bijzondere park aan de Maas, waarin natuurbeleving en stedelijke identiteit samenkomen. Het Q-team geeft aan in een latere fase graag opnieuw te willen meedenken over ontwerp vragen die spelen richting de uitvoering.